

[Udenrigsministeren.]

politisk løsning på spørgsmålene. Det er en beklagelig konflikt, men man må efter min opfattelse ikke heller her være så enøjet, som jeg især synes det ærede medlem hr. Aksel Larsen var det i sin fremstilling af begivenhederne. Det, jeg har nævnt, kan tjene til at supplere det, det ærede medlem sagde, så har man i hvert fald i referatet af forhandlingerne et lidt mere alsidigt billede af, hvad der sker i Vietnam. Jeg gentager, at jeg siger ikke dette, fordi vi fra den danske regerings side på nogen som helst måde har godkendt det, der sker fra amerikans side. Det har vi ikke; vi har tværtimod givet udtryk for vor kritiske vurdering af den politik, der førte op til denne akutte og meget vanskelige situation.

De fleste ærede ordførere var inde på Europapolitikken, og den højtærede statsminister har allerede gjort bemærkninger herom. Jeg vil gerne supplere den højtærede statsminister sige — og det tror jeg også nok den højtærede statsminister selv sagde — at opdelingen af Europa i to markedsgrupper er, hvis den får lov til at fortsætte, ulykkelig. Vi har lov til at håbe på, at det er noget midlertidigt. Vi har lov til at håbe på, og vi vil arbejde for at nå frem til det, der er det afgørende i den europæiske politik, den såkaldte brede løsning, men jeg vil gerne tilføje, at efter vor opfattelse haster det. I løbet af halvandet år, med udgangen af 1966, er de indbyrdes toldskranker, respektive hos de seks og i det lille frihandelsområde, for industrivarerne blevet lig nul. I løbet af denne periode vil utvivlsomt eller sandsynligvis fællesmarkedet blive i stand til at færdiggøre sin landbrugspolitik. Vi vil derfor komme til at stå over for en skarpere opdeling end i dag, og vi må regne med, at fællesmarkedet naturligvis vil udvikle sin økonomiske politik videre, således at vi også efter den 1. januar 1967 vil se afstanden mellem de seks og de syv blive større og større, hvis der ikke sættes ind for at modvirke en sådan udvikling. Jeg er af den opfattelse, at det vil være overordentlig betænkeligt ud fra et europæisk synspunkt, det vil være betænkeligt ud fra et vestligt synspunkt, og det vil ikke mindst være betænkeligt ud fra et dansk synspunkt, hvis dette sker; derfor

haster det med initiativer, der kan bidrage til at overvinde denne afstand.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Poul Møller — jeg tror, det var ham, der var inde på disse problemer — i, at de løsninger, der skal findes, ikke må have en sådan karakter, at Europa derigennem fjerner sig fra USA. Det vil for Europas sikkerhedsmæssige fremtid være afgørende, at de europæiske løsninger, som vi må tilstræbe, bliver sådan, at de kan passes ind i et større atlantisk eller vestligt fællesskab. Men det er denne alvorlige baggrund, der er for det initiativ, som den britiske statsminister, hr. Wilson, tog, og som førte til Wienmødet.

Den højtærede statsminister har omtalt Wienmødets resultater, og jeg vil gerne tilføje yderligere, at jeg tror, det er ganske betydningsfuldt også over for fællesmarkedet, at det på Wienmødet blev klart, at det initiativ, der sigtes på, ikke i øjeblikket går ud på forhandlinger om det, vi må betragte som den rigtige løsning: en sammensmeltning af de to markedsdannelser, for jeg er overbevist om, at hvis det havde været tilfældet, havde vi fået klart og ubetinget nej fra de seks' side. Jeg tror, det på tilsvarende måde er godt, at det er blevet klart, at det, der tilstræbes med det øjeblikkelige initiativ, skal vi sige det korte perspektiv, heller ikke er hverken et forslag om, at fællesmarkedet skal tilslutte sig frihandelsområdet, eller at frihandelsområdet skal søges associeret med fællesmarkedet, for dér er jeg lige så overbevist om, at svaret var blevet et klart og øjeblikkeligt nej. Det, der derimod er kommet ud af dette initiativ — og det er det, vi skal arbejde på i den kommende periode, således at det for EFTAs vedkommende kan blive konfirmeret, forhåbentlig da, på oktobermødet i København — er bestemte, konkrete foranstaltninger på den økonomiske politiks område, foranstaltninger, hvorved vi kan stræbe efter to formål. Det ene er at søge fælles løsninger på nogle af de konkrete samarbejdsspørgsmål, som vi ellers hver for sig vil komme til at søge løsninger på; det vil bidrage til en yderligere uddybning af kløften, hvis fællesmarkedet laver sit sæt af regler, der er forskelligt fra det sæt af regler, vi laver inden for frihandels-